

(สำเนา)

เลขรับ ๓๐/๒๕๕๒ วันที่ ๒ พ.ย. ๒๕๕๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๐๐๙๘

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้รวม ๒ ฉบับ

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้รวม ๒ ฉบับดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) อภิสสิทธิ์ เวชชาชีวะ

(นายอภิสสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

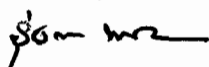
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักการประชุม

มาดี พิมพ์

ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ

พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวัฒนธรรมแห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วยสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๘๕ และพระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ทำให้มีบทบัญญัติหลายประการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน สมควรปรับปรุงเพื่อให้มีการอนุรักษ์และฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมอันดีของชาติและของท้องถิ่น รวมทั้งการยกย่องเชิดชูเกียรติให้แก่บุคคลที่สมควรเป็นศิลปินแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรมหรือบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม อันเป็นการรองรับและสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ประชาชนที่มีส่วนร่วมในการสืบสานเรื่องดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ ภายใต้อการส่งเสริมและประสานงานของคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติและหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยตรง เพื่อการดำเนินการให้เป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
วัฒนธรรมแห่งชาติ
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวัฒนธรรมแห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วย
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๔๘๕
- (๒) พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๖
- (๓) พระราชบัญญัติระเบียบคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๔๘๖
- (๔) พระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๕) พระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“วัฒนธรรม” หมายความว่า ลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความกลมเกลียวก้าวหน้าของชาติ และศีลธรรมอันดีของประชาชน

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมวิถีชีวิตและภูมิปัญญา

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมเป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความเชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมจำนวนไม่เกินเก้าคน เป็นกรรมการ

ให้ปลัดกระทรวงวัฒนธรรมเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ปลัดกระทรวงวัฒนธรรมแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรมเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์

(๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระหรือในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทนหรือของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) นายกรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗

มาตรา ๑๐ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมคราวนั้น

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอแนะและให้ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายวัฒนธรรมของชาติ
- (๒) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดให้มีหรือแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติ
- (๓) วางแนวทางและประสานนโยบายและแผน เพื่อความร่วมมือและการปฏิบัติงานขององค์กรต่างๆ ในหน่วยงานของรัฐและเอกชนในเรื่องที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติ และการรณรงค์วัฒนธรรมอันดีงามของชาติ
- (๔) ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมงานวัฒนธรรมของชาติ
- (๕) ควบคุมและหาวิธีปลูกฝังวัฒนธรรมของชาติในจิตใจของประชาชนเพื่อให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ
- (๖) กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านวัฒนธรรม
- (๗) กำหนดแผนการเงินและแผนงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกองทุน
- (๘) พิจารณาเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ
- (๙) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

การประชุมคณะอนุกรรมการ ให้นำมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

หมวด ๒

กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมวิถีชีวิตและภูมิปัญญา

มาตรา ๑๓ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในกรมวัฒนธรรมวิถีชีวิต และภูมิปัญญา เรียกว่า “กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมวิถีชีวิตและภูมิปัญญา” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนงานวัฒนธรรมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ กองทุนประกอบด้วย

- (๑) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับโอนมาตามมาตรา ๒๕
- (๒) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้จากงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- (๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้
- (๔) เงินที่ได้รับจากต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ
- (๕) ดอกผลหรือรายได้ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

มาตรา ๑๕ ให้มีคณะกรรมการกองทุนประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการด้านการเงิน และด้านวัฒนธรรมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนไม่เกินแปดคนเป็นกรรมการ

ให้กรรมการตามวรรคหนึ่งเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการของคณะกรรมการกองทุน

ให้อธิบดีกรมวัฒนธรรมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๑๖ คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการกองทุน ตลอดจนการประชุมของคณะกรรมการกองทุนให้นำมาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับกับคณะกรรมการกองทุนโดยอนุโลม

มาตรา ๑๗ คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) บริหารกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
- (๒) พิจารณาอนุมัติโครงการหรือกิจกรรมที่ขอรับการอุดหนุนจากกองทุนให้สอดคล้องกับนโยบายวัฒนธรรมของชาติในเรื่องการศึกษา วิจัย พัฒนา ฟื้นฟู อนุรักษ์ ส่งเสริม และเผยแพร่งานวัฒนธรรม
- (๓) ติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการ หรือกิจกรรมที่ได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนจากกองทุน

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการมอบหมาย

เงื่อนไขและรายละเอียดของโครงการหรือกิจกรรมตาม (๒) ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

มาตรา ๑๘ เงินและดอกผลตามมาตรา ๑๔ ไม่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๑๕ การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดหาผลประโยชน์ และการจัดการกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการกองทุนจัดทำงบดุลและบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกตามที่คณะกรรมการกองทุนแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุนทุกรอบปีและรายงานผลการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการ

หมวด ๓

การยกย่องเชิดชูเกียรติ

มาตรา ๒๑ บุคคลอาจได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติทางวัฒนธรรมดังต่อไปนี้

- (๑) ศิลปินแห่งชาติ
- (๒) ผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม
- (๓) บุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม

มาตรา ๒๒ การกำหนดสาขา คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ รวมตลอดถึงประโยชน์ตอบแทนซึ่งศิลปินแห่งชาติจะได้รับจากเงินกองทุน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การกำหนดสาขา คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม และบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม รวมตลอดถึงประโยชน์ตอบแทนซึ่งบุคคลดังกล่าวจะได้รับจากเงินกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๓ บุคคลที่ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติตามมาตรา ๒๑ พึงมีบทบาทในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) วิจัย พัฒนา ฟื้นฟู อนุรักษ์ ให้การศึกษา ส่งเสริม และเผยแพร่ผลงานศิลปะและวัฒนธรรม
- (๒) ให้คำแนะนำและคำปรึกษาทางศิลปะและวัฒนธรรมแก่กระทรวงวัฒนธรรม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๔ ให้บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๔๘๕ และพระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ออกใช้บังคับ

มาตรา ๒๕ ให้โอนทรัพย์สิน หนี้ เงินงบประมาณ และรายได้ของกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมตามพระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๒ ไปเป็นของกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๖ ให้ผู้ซึ่งเป็นศิลปินแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม และผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นศิลปินแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม หรือนุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรมตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ.

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๘๕ และพระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ทำให้มีบทบัญญัติหลายประการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน สมควรปรับปรุงเพื่อให้มีการอนุรักษ์และฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมอันดีของชาติและของท้องถิ่น รวมทั้งการยกย่องเชิดชูเกียรติให้แก่บุคคลที่สมควรเป็นศิลปินแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรมหรือบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม อันเป็นการรองรับและสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ประชาชนที่มีส่วนร่วมในการสืบสานเรื่องดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ภายใต้การส่งเสริมและประสานงานของคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติและหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงเพื่อการดำเนินการให้เป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ยกเลิกพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๘๕ พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๘๖ พระราชบัญญัติระเบียบกรรมการสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๘๖ พระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ กำหนดให้มีคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมเป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินเก้าคนเป็นกรรมการ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรมเป็นกรรมการและเลขานุการ (ร่างมาตรา ๖) ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่มีบทบาทในระดับชาติที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานของวัฒนธรรมทั้งประเทศ ซึ่งอำนาจหน้าที่ที่สำคัญ ได้แก่ การเสนอแนะและให้ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีในเรื่องที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติ และการวางแผนทางและประสานนโยบายและแผน เพื่อความร่วมมือและการปฏิบัติงานขององค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในเรื่องที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติ ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมงานวัฒนธรรมของชาติ ควบคุมและหาวิธีปลูกฝังวัฒนธรรมของชาติในจิตใจของประชาชนเพื่อให้ปฏิบัติตาม กำกับ ติดตาม และประเมินการดำเนินงานด้านวัฒนธรรม กำหนดแผนการเงินและแผนงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมวิถีชีวิตและภูมิปัญญา เพื่อให้ภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมและความรับผิดชอบในเรื่องวัฒนธรรมของประเทศรวมอยู่ที่คณะกรรมการนี้ เพื่อความเป็นเอกภาพและมีความสอดคล้องแก่การปฏิบัติตามภารกิจดังกล่าว (ร่างมาตรา ๑๑)

๒.๓ กำหนดให้มีกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาในกรมวัฒนธรรมวิถีชีวิตและภูมิปัญญา ซึ่งกองทุนนี้มีทรัพย์สินที่โอนมาจากกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมตามพระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๒ ด้วย (ร่างมาตรา ๑๓ และร่างมาตรา ๒๕) มีการบริหารงานโดยคณะกรรมการกองทุนซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการการเงินและด้านวัฒนธรรมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาซึ่งคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นผู้แต่งตั้ง (ร่างมาตรา ๑๕) มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารเงินกองทุนเพื่อการส่งเสริมงานวัฒนธรรมวิถีชีวิตและภูมิปัญญา พิจารณาอนุมัติ โครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมงานวัฒนธรรมวิถีชีวิตและภูมิปัญญา และติดตามการดำเนินงานและประเมินผลโครงการและกิจกรรมที่ได้รับการสนับสนุน เพื่อความคล่องตัวในการส่งเสริมและการดำเนินงานที่สามารถใช้เงินจากกองทุนนี้ได้ (ร่างมาตรา ๑๗)

๒.๔ กำหนดให้มีการยกย่องเชิดชูเกียรติทางวัฒนธรรม ได้แก่ ศิลปินแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม และบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม (ร่างมาตรา ๒๑) โดยการกำหนดสาขา คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือก รวมทั้งประโยชน์ตอบแทนศิลปินแห่งชาติ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เนื่องจากศิลปินแห่งชาติถือเป็นบุคคลที่มีผลงานและประสพการณ์ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างมากเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติ จึงได้กำหนดให้ผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่บุคคลดังกล่าวโดยออกเป็นกฎกระทรวง ซึ่งอาจจะเป็นเงินหรือสิทธิประโยชน์อื่นที่รัฐจะให้ความช่วยเหลืออย่างเหมาะสม สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม และบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติกำหนด ซึ่งก็เป็นบุคคลที่ทำคุณประโยชน์แก่วัฒนธรรมของชาติเช่นกัน แต่ยังไม่ถึงเกณฑ์เป็นศิลปินแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๒๒) ทั้งนี้ ได้กำหนดให้บุคคลที่ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติมีบทบาทช่วยเหลือราชการในการวิจัย พัฒนา ฟื้นฟู อนุรักษ์ ให้การศึกษา ส่งเสริม เผยแพร่ผลงานศิลปะและวัฒนธรรม และให้คำแนะนำและคำปรึกษาทางศิลปะและวัฒนธรรมแก่กระทรวงวัฒนธรรมด้วย อันจะเป็นการได้รับความรู้ความสามารถและประสบการณ์จากบุคคลดังกล่าวมาช่วยเหลืองานวัฒนธรรมตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๓)

๒.๕ กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับผู้ซึ่งเป็นศิลปินแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม และผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นศิลปินแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม และบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรมตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี เพื่อรับรองให้แก่บุคคลดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง (ร่างมาตรา ๒๖)